

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“

виносить: в Австроі:

на цілий рік	24 К
за шів року	12 К
на чверть року	6 К
на місяць	2 К

За границею:

цілій рік: зі щоденною високою 7 доларів або 14 рублів; висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; в висилкою що судити 5 доларів або 10 руб. Площиноке число по 10 сотині.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько - суспільний днівник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш, бо руки ми серце і віра руска“. — З Русланових поемах М. Шашкевича.

Австро-Угорщина і Румунія.

(X) Наслідком балканської війни становище Румунії стало велими трудним з огляду на тридержавний союз і тридержавне порозуміння. Тимо Румунія відчуває потребу поставити ясно свійство свого уstanovища в європейській політиці. В тім згляді важне є становище, яке би мала занять Румунія супроти Австро-Угорщини. Бувши інспектором армії а теперішній шеф генерального штабу бар. Конрад Гецендорф був недавно в Букавешті і сей побит неперечно остав в зв'язі з орієнтацією Румунії, а могло також розділити ся о одну можливість, котрої здійснене не зависиме ані від Австроїї ані від Румунії. Є ще однак і інші можливості, над котрими Румунія малаб застановити ся.

Також недавній побит румунського наслідника престола в Берліні був очивидно споводований поважним положенем, з котрим румунські державники числять ся. В сій хвилині однак розходить ся Румунія передовсім о певне в ідшкодовані. В часі балканської війни Румунія нейтральним становищем допомогла поконати Туреччину. Болгарія заявила перед війною румунському правительству, що не бажає ніяких придбань області, лише поправи долі своїх земляків в Туреччині. Під тим усім остала Румунія нейтральною. За те тепер вимагає Румунія добровільного відступлення болгарської області з твердинею Скілістриєю, проти чого повстають болгарські державники.

Однак особливо Англія напирає на Болгарію, щоби порозуміла ся з Румунією і з нею заключила союз, а тим способом обідружави разом творили могучий чинник на сході Європи. Румунсько-болгарські

скій Союз обнимав би близько 15 мільйонів населенців і міг би виставити 800.000 добреого війска. З такою силою Європа інакше числилася, як з теперішнім балканським союзом, в котрім сильнішу Болгарію майоризують дрібні держави.

Тим визначена користь Болгарії, яку ма-

ла би з союза з Румунією. Могла би она приєднати Сербів до узгяднення своїх бажань, і відсунути на бік головного суперника Грецію. Тим способом була би Болгарія однією з володаркою Македонії й Румелії, а Туреччина вважала ся війти в сей союз, що відповідало теперішній політиці Румунії.

Для Австроїї міг би такий союз мати деякі користі. З Румунією була Австроїя все на приязній стопі. З Туреччиною від 130 літ також, а Болгарія тим способом визволила ся від російської перемоги.

Але так представляє ся справа теоретично. Ті, що в Софії й Букарешті дораджують до сего, бажають утворити союз проти Австроїї, коли тимчасом Туреччина, котра завдає скоре покінчене борби з Болгарією впливовою російського амбасадора Гірса (очевидно з тайним пособлюванням Англії) не приступила до такого союза без волі Росії. Буде отже сей союз зависимий від рішення Румунії, котру для сей гадки можна буде приєднати дійсним збільшенем єї області. В протиліві случаю домагаються політ. сторонництва Румунії таї нової орієнтації в загран. політиці, котра би скрипила становище Румунії.

Треба отже річ ясно поставити. Приступлене Румунії до Союзу з Болгарією значило би, що Румунія наша монархія приводиться і запевнить прилуку заселених Румунами областей нашої монархії. На се вказує виразно обговорюване сей справи в „Temps-i“, „Daily

Telegraph“ і в „Нове Время“, щоби Румунію поставити супроти Австроїї в зачіпне становище. Ту саму гадку висловив англійський днівникар Ділльон в „N. W. Tagblatt“. Заява, що румунсько-болгарський союз розподіляє біз мільйонами армією, виглядає на погрозу проти Австроїї.

Сю можливість лучать разом з імовірностю, що Сербія тепер хвилево може піддасться напорові Австроїї, але покористує ся найближчою нагодою, щоби вернути до теперішнього свого поступовання.

Тимо се житвою невідкладною спрахою Австроїї, щоби заключила з Румунією тісний, нерозривний союз. Булоб се великою похибкою, коли Австроїя тепер приглядала ся рівнодушно, якби Румунію втягнуто в новий союз. Годі Австроїї тратити важного приятеля на Сході. Алех і годі вимагати від Румунії приязні, за котру вічого не могла й Австроїя дати. Румунія вимагає рівноправності для 4-х мільйонів своїх земляків в Угорщині, Семигородії Темешварськім Банаті. Се населене вірне Габсбургійської династії і доказало се не раз проливом крові для монархії. Тепер отже пора змінити дотеперішню систему супроти Румунії угорських і призначити Румунії з боку Австро-Угорщини таке культурне відшкодоване, а тим самим також скріпити у внутрі силу держави і повагу її на зовні. Тим способом монархія обезпечить собі приятелів на полудні, котрих необхідно потребує.

Просимо відновити передплату.

Ант. П. Чехов.

Із записок загубленого чоловіка.

(Конець).

— Чому буває затміні? — питав Машенька. Я відповідаю:

— Соняні затміні відбуваються в тім случаю, коли місяць, обертаючися по екліптиці, міститься на лінії, що лучить осередки сонця і землі?

— А що значить екліптика?

— Я вяслюю. Машенька, вислухавши уважно, питав:

— Чи можна крізь закопчене скло побачити лінію, що лучить осередки сонця і землі?

Я відповідаю їй, що ту лінію можна лише собі уявити.

— Коли она подумана, — ве вірить Варенка: — то я же на ній може помістити місце?

Не відповідаю. Я відчуваю, як від того наївного питання збільшає ся моя печівка.

— Все те дурниця, — говорить маман Варенка. — Не можна знати того, що буде, а в додатку ви ані разу не були на небі, то звідки ви знаєте, що буде з місяцем і сонцем? Все те фантазія!

Але ось чорне пятно насуває ся на сонці. гальний перелік. Корови, вівці і коні, залиши хвости і ревучі, в страху літали по по. Собаки вили. Блощиці, уявивши собі, що стала ніч, вилізли із щелін і почали кусати, що ще спали. Діякон, який під сю поїхав до себе з города огірки, переляканій виски віз з воза і скрив ся під міст, а его кінь з возом на чуже подвіре, де огірки зли

свині. Акцізний, що почував не в дома, а за блукав на дачу, вискочив в одній білі, побіг між товбу і закричав диким голосом:

— Хто може, нехай спасає ся!

Богато дачниць, навіть молоді і гарні, розбуджені шумом, вискочили на улицю, не надягнувши черевики. Звершило ся ще багато такого, що я не рішав ся оповісти.

— Ах, як страшно! — пишать ріжно-цвітні дівчата. — Ax! Ce страшно!

— Mesdames, помічайте! — кричу я до них. — Час дорогий.

А сам я спішу ся, та міряю промір.. Згадую про корону і шукаю очима раненого офіцера. Він стоїть і нічого не робить.

— Що ж ви? — кричу я. — A корона?

Він здигає плечима і безпомічно вказує мені очима на свою руку. У бідолахи на обі руки нависли ріжно-цвітні дівчата, притулюють ся до него зі страху і сплющують роботу. Беру оловець і записую час з секундами. Се важне. Записую географічне положення місця моєго помічання. Се дуже важне. Хочу означити промір, але під сю хвилю Машенька бере мене за руку і говорить:

— Не забудьте нині в одинадцятій годині!

Я беру свою руку і дорожачи кождою секундою, хочу продовжати помічання, але Варенка судорожко бере мене під руку і притискає ся до моєgo боку. Оловець, скла, рисунки — все те валить ся на траву. Чорт знає що! Пора вкінці зрозуміти тій дівчині, що я загонистий, що я, коли вибухну, стаю бішеним і тоді не можу за себе ручити.

— Я хочу продовжати, але затміні вже скінчило ся!

— Погляньте на мене! — шепче она

— O, се вже вершок глуму! Згодите ся, що така ігра людським терпіннем може кінчити ся лише лихом. Не обвиняйте тому мене, коли лучить ся що небудь страшного! Я нікому не дозволю жартувати, глумити ся надімно, і чорт побери, коли я бішений; нікому не дужко близко підходити до мене, бо чорт его взвім' цілком. Я готов на всьо.

Одна з дівчат, замітивши, імовірно, що я бішений, говорить, очевидно, з тою ділиною, щоби мене успокоїти:

— A я, Ніколаю Андреевичу, виповнила віше порушене. Я помічала ссавців. Я бачила, що перед затмінім, сіра собака пігнала за кіткою і опісля довго вертіла хвостом.

Так із затміння не вийшло вічого. Іду до дому. Завдяки дошеві не виходжу на балькончик працювати. Ранений офіцир заризував вийти на свій балькон і навіть написав: „Я родив ся в...“ і тепер я бачу крізь вікно, як одна із ріжно-цвітніх дівчат тягне его до себе на дачу. Працювати не можу, бо я все ще розбішений і відчуваю біті сердца. До альтані я не йду. Се неввічливо, але, згодине ся, що я не можу йти в дош! O 12. годині дістаю письмо від Машеньки; в нім докорі, просьба, щоби я прийшов, причому звертає ся до мене на „ти“... O першій годині одержую другий лист, о другій третій... Треба йти. Але зважаю, я повинен подумати, про що я буду з нею говорити. Поступлю, як порядний чоловік. По перші я скажу їй, що она надармо уявляє собі, що я її люблю. Впрочім таких річей не говорить ся жінкам. Сказати женщіні: „Я вас не люблю“ — так само неделікатно, як сказати письменникovi:

— Ви погано пишете“. Краще всього я вискажу Варенці свій погляд на подруге. Надягаю

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских съяті о 5 год. по полуночи. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслан“ при ул. Жмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукоши звертає ся лише попередну засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 с. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки

Огляд часописій.

(Нові подвиги гр. Бобрінського. — Змагання до прилуки Галичини (австрійської Македонії). — Спільні бенкети по знижених цінах. — „Пора за Русь святую!“ — „Польські помагачі“ гр. Бобрінського у Львові проти укр.-руського університету. — Неєже на Soplice! — Жите Українці в Петербурзі і в Москві. — Пам'яті M. Лисенка). (Дальше.)

Коли від довшого вже часу в українських губерніях Росії правительство і чорнотенці з щораз більшою нахабностю налягають на українське життя, коли розвивають всяки просвітні товариства, а навіть українські клуби і тим способом намагаються убити всяке життя і всякий рух український, проявляють ся хиба на далекій півночі, в Петербурзі і Москві проблеми українського життя поміж тамошнimi українськими поселенцями. Серед тих невзгодин, які проживають українсько-руським народом в Росії, можна і се вважати відрядною проявою, що Українці і на далекій півночі, поміж чужим населенем, гуртують ся і єднають ся та піддержують національну съвідомість між своїми.

також воєнних відшкодовань від Туреччини. "Local Anz." твердить, що Коковцев висловлюється в думі бесіду про заграницюне положення.

Мирові переговори.

Вчера о 12. год. в полуночі відбулося засідання мирових переговорів. На годину перед сріннем переговорів зібралися коло 100 ентузіасти і фотографи. Для нарад призначено кілька саль в палаці св. Якова. В салі переговорів поставлена на столах історичні візантійські аланамарі, які спровадили Карло II. для своєї тайної ради. На двох стінах розміщені мапи Балканських країн, яких граници мають тепер змінитися. На улиці перед палацом зараджені середники обережності, щоби до палацу не допустити непокликаних осіб. Перші прибули турецькі послі, а за ними в кількісному відступу відпоручники інших балканських держав, останні грецькі.

При отворенню першого засідання мирових переговорів повітав відпоручників по французькі з приворушення короля і в імені правителів сер Грей, причем пожелав поводження в їх мирі і благородній місці. Всі переговори по війні в трудні, бесідник однак має надію, що ці трудні будуть усунені в мирі дусі; — в своєму способі конференція спробує створити мирове діло для будущих поколінь, а школи виряджено війною, будуть знова направлені. Бесідник запевнив про зичливе початок і симпатії для старань делегатів і заявив, що мир, який повстав би на основі тих

заяв, що миши мали засідання послів подякували мін. Гресьви за принятие конференції предсідника болгарського соборія Данев. Коли ми вибрали до Англії — говорив — на місце наших діл, мали ми надію, що мирова атмосфера її держави допоможе нам до осягнення добрих вислівів переговорів. Наші конференції прямують до запевнення Балканському півострову міра, який був би початком нової доби в житті півострова.

Сер Грей приняв почесний провід в мирових переговорах. По вступних промовах згодилися відпоручники, щоби провід припав по черзі після азбучного порядку держав, які беруть участь в переговорах. О год. 2:30 засідання замкнулося. Слідуюче засідання о 11. год. рано.

"Matin" доносить з Царгорода, що султан попрощає послів, які відізвалися на мирові переговори тими словами: „У всіх справах можете бути уступчивими, але не справі Адріанополя, в якім мешкали мої предки“. Після льондонських вістей послі балканських держав мають лише за задачу заключити мир з Туреччиною а не в уповноважені до полагоди всіх інших справ межі балканським союзом.

"Wien. Allg. Ztg." твердить, що віденські дипломатичні круги не осуджують пессимістично положення, але в пересуваннях лондонські переговори доведуть вінці до фаброго висліду. Що небудь мирові послі заявили в розмовах, можна се зредукувати до вітвіорювання настрою, кожда сторона ставить вперед висіні домагання, а пізніше зменшує їх.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Сава осінь; римо-кат.: Грациана. — В четвер: руско-кат.: Николай Чудотворець; римо-кат.: Фавста.

— В справі українського університета і соймової виборчої реформи ведуть — як доносять з Відня — делегати українського Клубу і польського кола дільші угодові переговори. Окрім відбулося вчора в університетській спільноті засідання президії польського кола при співчасті міністрів Длугоша і Залеского. На засіданні явилися також відпоручники всепольської депутатії зі Львова: ректор Бек і проф. Хлімтач з дром Гломбінським. Сті наради не дозвели однієї до іншого путьного ітак будуть тривати даліше.

В справі виборчої реформи ведуться переговори в присутності намісника д-ра Бонського. Що до числа руских мандатів, які доносяться з Відня до "Gazet et rogan", дійшло вже майже до порозуміння, розмітка вже всіго о одній мандаті (?). Поляки доносяться — дають Русинам 60 мандатів на 227, а Русини домагають 61. — На конець доносять, що на перепо-

ні успішної полагоди обох тих найважливіших країнних справ стоять звісний всепольський професор, др. Гломбінський.

— Відзначення на коломийській виставі домашнього промислу. Оцінкова комісія вистави домашнього промислу в Коломиї признала відзначення отсім виставцям: I. Почесні дипломи одержали: Володислав Федорович з Вижни (за килимарські вироби), Полтавські губ. Земство з Полтави (за підприємство домашнього промислу), Володимир Шухевич зі Львова (за етнографічну збірку), краєва різьбарська школа в Вижни (за різьбарські вироби), Іван Левицький зі Львова (за народні мотиви в кераміці). II. Золоті медалі одержали: Марко Мегеденюк з Косова (за різьбарські вироби), Василь Девдюк з Вижни (за різьбарські вироби), Іван Семенюк з Печенижина (за килимарські вироби), Йосиф Сороковський артист маляр з Пістиня (за візити вишивок), жіноча спілка "Труд" у Львові (за вишивки), Жіноча Громада в Чернівцях (за гафти), курс білого гафту в Вижни (за гафти), товариство "Достава" у Львові (за артистичне примінення народних мотивів в дерев'яній штукатурці), Михайлло Лукіянович зі Львова (за керамічні вироби), Дмитро Прухницький в Косові (за ткацькі вироби). III. Срібні медалі одержали: Микола Бабчук з Рівні (за різьбарські вироби), Микола Шкрабляк з Яворова (за килимарські вироби), Галия Білінська зі Заражажа (за чепці), Онуфрій Кокульчук з Шешор (за різьбарські вироби), Петро Кошак з Пістиня (за гончарські вироби), Василь Прухницький з Косова (за куничірські вироби), Іван Сандуляк з Карлова (за різьбарські вироби), о. Володимир Федів (за вишивки), Микола Маркевич з Кут (за кошикарські вироби), Гват Колпуняк з Коломиї (за гуцульську орнаментику в рисунку), Іван Ганущак з Перегинська (за мисливську збірку), Йосиф Пінькевич з Львові (за металеві вироби), кошикарське тов. в Сторожинці (за кошикарські вироби), В. Ульріх з Чернівці (за декорациі). IV. Бронзові медалі одержали: Федір Шкрабляк з Яворова (за різьбарські вироби), Катерина Медведчук з Косова (за килимарські вироби), Антін Слюсарчук з Румунії (за різьбарські вироби), ткальня Велигорської в Радивіцах (за ткацькі вироби). V. Похвалальні листи одержали: Олекса Шкромюк з Шешор (за різьбарські вироби), Михайлло Смеречук з Княжево (за кошикарські вироби), Стефан Кашовський з Тисмениці (за різьбарські вироби), Михайлло Карапко з Вижни (за різьбарські вироби), Микола Савич з Жаби (за ловецьку збірку в Гуцульщині), Василь Робак з Жаби (за збірку в Гуцульщині), Василь Якібюк з Криворівні (за різьбарські вироби), Союз Промисловий в Вижни (за меблі в гуцульському стилі), Іван Децик з Устечі (за збірку нар. прикрас з мosaїка), Лука Гарматій з Голов (за етногр. збірку в Гуцульщині), С. Венгриновичева з Тернополя (за вишивки), Олекса Олесницький з Чортківі (за гердані), о. Зенон Шухевич (за збірку вишивок), Комітет в Космачі до рук Вл. Лисинецької (за етногр. збірку в Гуцульщині), Комітет в Карлові на руки Вл. Онищук (за етногр. збірку в Снятинщині), Нівельський Антін з Яблонова (за етногр. збірку в Гуцульщині), Михайлло Ново-Сельський з Кшешовиці (за скрипки), Григорій Гануляк зі Львова (за вид. карток з гуцульськими типами), Іван Бордейний з Молодії (за гердані), Оксана Майковська з Княжево (за вишивки), Іван Гавричук з Городниці (за ткацькі вироби), Леся Матковська з Жукошини (за вишивки), С. Стефанський з Коломиї (за декорацию цвітами), Юліан Кобзей в Межирічах (за вишив. образ), Іван Гумінський в Соколі (за щітки). За комітет вистави домашнього промислу в Коломиї: др. Зиновій Левицький, др. Іван Ганкевич.

— Русофільські зрадники. В жовтівських слідчих арештах сидить під сю пору кілька дільничних арештів, арештованих під замітом прилюдного насильства або державної зради. Між іншими є там кілька студентів, як А. Гагатко, Лукачін, мужики з Туринки, Батятич, Н. Села, Мервич, Мокротина і ін.

— Фондацийні майни. Під зарадом краєвого виділу Галичини находитися сяколо 200 стипендійних, наукових, добродійних і памятникових фондів, які представляють значне основне майно. В стипендійних фондах стан основного майна виносять в цінних паперах 10,339,691 К, в посілостях 1,617,564 К, в чинних належностях 869,052 К. Загалом отже

виносять цілий стан основного майна стипендійних фондів суму 12,826,308 К. Стан основного майна наукових, добродійних і памятникових фондів виносять в цінних паперах 9,750,508 К, в чинних належностях 59,250 К, в посілостях 1,467,335 К. Весь стан тих фондів виносять отже 11,277,063 К. Стан майна проти фондов виносять загалом 2,147,570 К. Загалом виносять основне майно всіх фондів, та наукових, добродійних і памятникових фондів, що остаються під зарадом краєвого виділу, суму 26,250,943 К.

— Пригода архін. Йосифа. В суботу виїхав архіназіз Йосиф самоходом до Еркеній. На одній з улиць скочили споховані коні на самокід, шофер завернув в бік і самокід зударився в вовом електричної зелінниці. Самокід ушкодився, але можна було ним дальше їхати. З людю вікому нічого не сталося.

— Запомоги для руханкових товариств "Сокіл". В краєвім бюджеті на 1912. рік призначився 10,000 К до розпорядку краєвого виділу на запомоги для польських і руских сокільських товариств. З руских товариств одержали: "Сокіл" у Львові 300 К, в Станіславові 100 К, в Коломиї 100 К і в Чорткові 75 К. Решту дістали польські Соколи.

— Знова шпигуни. Недавно ми згадували про арештовані в Кракові ученика VII. кл. гімн. А. Кунка під замітом шпигунства. Арештований признає, що юзив до Варшави і завіз там до головного штабу ріжні акти в справі покликань резервістів, які викрав був своєму батькові, офіціялові при старості в Ярославі. Крім того признає, що там описав він склади оружя, амуніції і живності в ярославському гарнізоні, за що вилучено йому 50 карб. і обіцяно в будучині виагородити кождому єго працю з окрема. При арештованім переведено трусенію, під час якої найдено поучене для шпигунської служби і адреси двох військових урядників з Ярослава. В злузі з сим виїхали до Ярослава поліційні агенти. Тут пересвідчилися єони, що ті оба урядники в дійсно шпигунами і тому зараз їх арештували. Оден з арештованих в офіціялом в артилерійських складах, а другий урядником в магазинах. Арештували також батька Кунка з тої причини, що двоє разові віїди сина, без відома батька до Варшави, були би неможливими. Переведена у всіх трох трусенію дала обтяжуючі висліди.

— Процес посла Ковача. Вчера почала ся в Будапешті розправа проти посла Юл. Ковача, який дні 17. червня с. р. стрілив в угорській соймі, по викиненю опозиції, три рази до предсідника гр. Стефана Тісса, а відтак хотів відобрести собі жите. Ковач сидів до вчерашнього дня в слідчій вязниці. Під час слідства провірювали судові лікарі єго умовий стан і видали осуд, що Ковач в вправді тепер на умі здоров, в хвилі однак сповнені замаху находився в стані умової невмінності. На основі сего ореченя прокуратория внесла проти Ковача обжаловане о насильнє убийство, довершено в сильнім забурені. Розшук веде предсідник суду др. Юр. Вальдъ, обжаловує прокуратор др. Надь, а боронять оборонці др. Польоній і Гонда. Перед судовим будинком стоїть для удержання ладу сильний відділ поліції. В автівторії немає відомої жінки — всім відмовлено карт вступу.

— Перенесене торгових днів. Львівський магістрат оголосив, що з причини римо-католицької сльвята Різдва Христового, яке припадає на середу, дні 25. грудня, торг на худобу відбудеться у Львові дні 24. грудня, т. є у вторник, і сльвята "Нового Року", що припадає на 1. січня 1913. р. в середу, такий самий торг відбудеться в дні 31. грудня с. р. т. є у вторник. — В рускі сльвята таких заряджених львівських магістрат не вдає ніколи, хотій три четверти торговців є греко-католиками.

— Польські Sokoly грозять. Замість займати ся руханкою, польські сокілісти вдають ся в несвою справу — оборону польськості львівського університету. Від кількох неділів польські сокілісти зі Львова і околиці відвідують що неділі полеві вправи або впоряд. Останні неділі ухвалили телеграму до польського кола у Відні отсіємо змісту: "Львівське сокільство, віbrane на полевих вправах на сокільськім біщу, занепокоєне вістями про стан справи польського (?) університету у Львові, заманіфестувало однодушно, що всі разом і кождий з окрема не допустять до віякої щерби в польському (?) характері львівського університету, а проти всяких намірів в напрямі уступок з нашого стану посідання в хосен Русинів як найторжественніші протестують, остерігаючи заразом і звалюючи на одвічальні чинники вину за необчисливі (!) наслідки евентуальних уступок".

— Підвищення премії обезпеки для Галичини. "Times" доносить, що з причини збільшеного попиту обезпеки приватного майна в Галичині від ризика війни, льондонські товариства обезпечень піднесли висоту премії в 33 $\frac{1}{3}$ % до 100%.

— Напад опришків. З Мисловець доносять, що в суботу оконо 6. год. по полуночі напали опришки на віз, яким везено в копальні Нова Пшемша до Шарльоти 40,000 марок готівки. По дорові вискочило нечайно з корчі трех опришків, які почали стріляти до асистента, що відвіз гроши. Візник утік з кіньми, а асистент упав покаліченій. Опришки ограбили касу на 5,000 марок.

— Продовжене купецької мораторії в Болгарії наступить імовірно на час дальших трох місяців. Після вістів австрійських консульств, з надією на значний розцвіт господарського життя по залишенню воєнних кроків, так, що австрійські віртейлі повинні удержувати добри зносини з купцями в Болгарії.

— Випадок на морі. З Девонпорт доносять, що оноді наїхав на морі воєнний корабель "Центуріон" на незвісний пароплав. Стріча наступила оноді рано віддалі 50 км. на захід від Портгленд Гіль. Пароплав ішав зі скористю 20 узлів на годину. Затонув разом з залогою в кілька хвиль по зустрі. "Центуріон" є сильно ушкоджений так, що його права буде тривати кілька тижнів. Прибув він вчера вечером до Племут. Після тверджень команда "Центуріона" пароплав, який утонув, був лише малим прибережним кораблем.</p

мотніх людей. Книжки, а особливо відчити "Просвітна Комісія" має намір розіслати до всіх зорганізованих осередків, без згляду на їх партійні переконання, в Зединених Державах, Канаді і Бразилії. До праці на сім полі запрашують Пр. Комісія до участі всіх інтелігентні сили, а особливо робітників на поля просвітнім, замешкалих тут в Америці і в старім краю по обох боках кордону. Ним приступимо до подання начерків загальних тем, просимо всіх добромисливих людей, замешкалих в різних частях Америки, подати нам спеціальні теми на популярні книжки і відчити, які они уважають за потрібні в їх місцевостях. На разі Просвітна Комісія по-дає до оброблення слідуючі теми:

I. Відчити з історії Руси-України. 1. Історія Руси-України від початку її існування по найновіші часи, з особливим увагодненем національного розділу між Великоросами та Українцями. 2. Історія Галицької Руси від найдавніших часів по теперішні. 3. Запорожська Січ і її значення. 4. Знесення Запорожської Січі. 5. Хмельниччина. 6. Переяславський договір з року 1654. між Україною та Росією. 7. Гетьман Мазепа. 8. Гайдамаччина. 9. Важніші дії на полях Українським. 10. Відчити і книжки про історію Угорської Русі від найдавніших по найновіші часи. За послідну працю зобовязуються Просвітна Комісія заплатити спеціальну ціну, бо задача сеї праці є освідомлення угорських Русинів на національному поля. 11. Американська Русь з Зединених Державах. 12. Канадська Русь. 13. Бразилійська Русь.

II. Відчити з поля політичного. 1. Політичні партії в Галичині. (Два відчити). а) Історія їх генези і розвитку; б) платформа поодиноких партій і їх визначні дії. 2. Стан національної ідеї на Україні. (Два відчити). Партиї. — Інтелігенция. — Селянство. Робітники. — Визначні дії. — Живучі традиції о козацьких вольностях в народі. — Становище українського народу в справі національного відродження. 3. Політичні партії на Україні і їх діяльність в думі, з увагодненем доби революційної переддумою.

III. Відчити з географії Руси. Географія України, Галичини, Буковини і Угорщини.

IV. Відчити з етнографії Руси. 1. Характеристичні ціхи нашого народу супроти великоруського і польського. 2. Ціхи анатропологічні, volklore, будівництво, пісні, убрання, ноша, спосіб життя, напів прикмети і хиби. (Два відчити). Додатки: образки, як виділяється село українське, галицьке, буковинське і угорське. Типи народів всіх цих взагалі.

V. Відчити з поля літератури. 1. Коротка історія літератури української, галицької, буковинської і угорської Руси, з доданем коротких біографій визначних письменників і їх фотографій. (Два відчити). 2. Шевченко і його твори. 3. Франко і його твори. 4. Стефаник і його твори.

VI. Відчити з поля театру. 1. О значенні і впливі театру на розвій людського життя. 2. Підручник, як провадити аматорські представлення. 3. Драматичні твори з життя американських Русинів взагалі.

VII. Відчити з поля просвітити. Стан народної просвіти на Україні, Галичині, Буковині і Угорщині. Грамотність. — Школи. — Читальні. — Часописи. — Просвітні Товариства. — Книгарні.

VIII. Відчити з поля економічного поля. 1. Стан економічний галицької Руси. — Народна Торговля. — Домашній промисл. — Банки. — Каси Райфайзена. — Молочарні. 2. Стан економічний Руси-України.

IX. Написане коротенької історії Руси-України в формі книжочки, которую можна би перевести на англійський язык в цілі обзан-комлення Англічан, хто ми є?

Кожда з висічес поданих тем має бути оброблена в коротеньких відчитах, так щоби они могли бути ілюстровані залученими автором образками при помочи магічної ліхтарії.

Просвітна Комісія Р. Н. С. зобовязується платити авторам за оригінально випрацовані відчити на лекції теми 5 доларів 3 і 2 (25 K, 15 і 10). За трудніші теми — 7 доларів 5 і 3 (35 K, 25 і 15). За оригінальні книжочки по 3 цент. (15 сот.) від стрічки звичайної шіснайцятки. За переклади по 1 цент. (5 гел.) від такої самої стрічки. Всякі видатки за

образки Просвітна Комісія звертає. Всякі пояснення що до конкурсних праць подасть председатель Просвіті, Комісії Dr. W. J. Sie- minowicz, 1956 Armitage Ave., Chicago, Ill — E. Струтинська, секретарка.

Телеграми

з дня 17. грудня

Відень. Цісар приняв вчера перед полуночю на одногодиннім послуханю міністра за-граничних справ гр. Берхтольда. Опісля приняв цісар б. міністра війни, Авгенієрса, а вкінці нового шефа генерального штабу Конрада Гендердорфа.

Відень. (ТКБ). Вчера відбулося засідання віденської торговельної палати, за яким устроено овацию до цісара. В принятій резолюції висказує палата надію удержання мира, але заявляється про політику резигнації і пожертвування найважливіших інтересів міжнародного становища монархії. Председник палати вказав на велику економічну шкоду нанесену торгові з причини балканської війни і висказав надію, що почуття непевності небавом промине і верне почуття довірі у власні сили населення.

Відень. (ТКБ). В буджетовій комісії п. Гостінчар промовляв 13½ годин, а се від 6:10 вечором до 7:30 рано. По нім промовляв п. Коропець до 11. год. перед полуночю. Під час сих промов проводили комісії на переміну председник Коритовський і містопредседники Немецькі Міклаві.

Чаргород. (ТКБ). Порта оповіщує депешу вождя флоту: Турецка флота острівлювалася грецьку флоту з віддалі 3.000 до 7.200 метрів. Одні грецькі круїзери влучені кількома стрільбами покинув боєву лінію, почім ціла флота відплала на повне море.

Надзвичайні додатки дневників описують подробно морську битву і погром грецької флоти. Урядового півтордження нема.

Будапешт. Палата вельмож ухвалила без розправи предлогу в справі побору новобраних. Присуплено до нарад над вимковими зарядженнями на випадок війни або мобілізації і ухвалено їх 90 голосами проти 25.

Відень. (ТКБ). Альфонс і Людвік бар. Ротшильди жертвували по 10.000 K для воїнів на границях держави.

Чаргород. (ТКБ). Урядовий комунікат оголосує, що небавом відбудуться вибори до парламенту, які відложено з причини вибуху війни. Парламент збереся по заключенню мира.

Букарешт. (ТКБ). Тутешна альбанська колонія ухвалила революцію з домаганнями независимості Альбанії в границях вілаетів Яніна, Монастир, Скутарі і Скопле.

Севастополь. (ТКБ). Летун Качинський, який ваніє на гидроплані в товаристві подорожного, упав з літаком до моря. Подорожний утрув, Качинського виратовано.

Новочеркаськ. (ТКБ). В козацькій станиці, віддалій о 50 верстах від астраханської гравні, стверджено в підозріліх о чому випадків. Одна особа померла.

Мессіна. (ТКБ). Поспішний поїзд, що їхав з Катавії до Мессіни, зударився з товаровим поїздом в наслідок хібного уставлена зворотниці. Досі стверджено, що в катастрофі згинуло 15 осіб, а 30 осіб в покалічніх.

Варшава. Доносять ту з Льондона, що в останніх тижнях прибуло там 700 жінок, котрі з страху перед війною утікли з Королівства і в Галичину.

Відень. "Südsl. Korresp." доносить з Царгородом: В дипломатичних кругах думають, що упадок Кіямія паші є справою найближчих днів. Дійсно рядить нині в Туреччині турецький генерал-гесімус Назім паша. Він є причиною освобождения всіх арештованих членів молодотурецького комітету. По упадку теперішнього правителства без сумніву буде заведена військова диктатура з Магмудом Шефкетом пашою і Назім пашою на чолі. Назім паша здійснив через оборону лінії Четалджі велику популярність в краю і викликав настірій серед населення, яке домагається відплати війні зі всіма балканськими державами. З сеї причини сумніваються, чи мирові переговори в Льондоні доведуть до якогось висліду. Назім паша твердить, що тепер розпоряджає він армією, зложену з 250.000 добре уоружених жовнірів.

Просвітна Комісія Р. Н. С. зобовязується платити авторам за оригінально випрацовані відчити на лекції теми 5 доларів 3 і 2 (25 K, 15 і 10). За трудніші теми — 7 доларів 5 і 3 (35 K, 25 і 15). За оригінальні книжочки по 3 цент. (15 сот.) від стрічки звичайної шіснайцятки. За переклади по 1 цент. (5 гел.) від такої самої стрічки. Всякі видатки за

лекцію на цілий рік прийме празник. Зголоси до Редакції.

Жайкрасшим съвяточним даружком для дітей

буде куплена книжочка видавня Українського Педагогічного Товариства.

I. Образкові книжочки для дітей від 3-8 років.

Кор.

* 99a. Ax, яке хороше, оправлена ціна 1·50

* 100. Для розривки, опр. " 1.—

* 129. Око в око — 80

* 130. Крізь трав килими — 80

* 131. З Царства вівірів опр. 1·20

* 132. Літною порою, опр. 1·20

* 133. Дітчи вигадки, опр. 1·20

* 134. Від весни до весни, опр. 1·50

* 137. a. Веселій світ

* 138. Дікі звірятка в образках і віршах

* 139. Книжочка Стефуї опр. 1·50

* 140. Мамин дарунок ціна по — 40

* 141. Приятелі чоловіка

* 142. Татів дарунок

II. Ілюстровані байки та оповідання для дітей молодежі.

* 58. i 68. Казки народні, ч. I i II. бр.

по 50 с., опр. 1·70

Казки народні, ч. I i II. разом опр. 1·30

* 107. Dr. M. Pachovskij: Народні думи ч. II. бр. 50 с., опр. 1·70

* 109. Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80

опр. 2·10

* 110. Dr. Pachovskij: Ілюстро. ане укр.-руське письменство в житеписах ч. I. бр. 1 K, опр. 1·20

* 117. Калитовський: Подорож съв. Николая, драматична гра, бр. 20 с., оп. 1·30

* 118. Ілля Кокоруда: Спомини з Атен з ілюстр. 1 K 80 с., опр. 2·10 K знижено на бр. 1 K 20 с., опр. 1·50

* 144. Цісар Франц Йосиф I. бр. 50 с., опр. 1·70

* 145. 150. Dr. I. Demianchuk: Перекази старинного світу (ч. I i II.) бр.

по 40 с. опр. 1·60

151. Малі козаки (Івана Петренка) ілюстр. 1·50

* 50. Dr. O. Makarushka: Короткий огляд українського письменства бр. 40 сот., опр. 1·60

* 115. Кілінг: В Джунгліях, бр. 1 K, опр. 1·20

* 128. Уличник (з французского) бр. 1 K 10 с., опр. 1·30

147. На далекій півночі (оповідання) бр. 90 с., опр. 1·10

Ілюстрована подорож доколаземлі, 1·50

гра для малих і старших бр. 1 K 30 с., опр. 1·50

Ні съв. Николая, образок сценічний з прольгом бр. 1·40

152. На вакаціях, повість бр. 30 с., опр. 1·40

153. Орлеанська дівчина істор. оповід. бр. 40 с., опр. 1·60

"Дзвінок", брошуровані річники по 6 K з давніших літ по 1·40

* 137. Сара Кру (оповідання) бр. 30 с., опр. 1·50